

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Кафедра педагогіки, психології й освітнього менеджменту
імені проф. Є. Петухова

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
В.о. завідувачки кафедри
Г. М. Александрова - Александрова Г. М.
«9» вересня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА

Галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка

Спеціальність 014.01 «Середня освіта» (Українська мова і література)

Факультет української філології та журналістики

2019-2020 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогіка» для студентів спеціальності 014.01 «Середня освіта» (Українська мова і література) денної та заочної форм навчання.

«9» вересня, 2019 року – 46 с.

Розробник: Чабан О. В., доцент, кандидат педагогічних наук.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту імені проф. Є. Петухова

Протокол від «9» вересня 2019 року № 2

В.о. завідувачки кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту імені проф. Є. Петухова Г. М. Александрова Александрова Г. М.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки,	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна	
Змістових модулів – 2	Спеціальність: 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)	Рік підготовки:	
		2-й семестр	2-й семестр
Загальна кількість годин – 120		3-й	3-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4,23	Ступінь вищої освіти бакалавр	24 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		24 год.	6 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		72 год.	108 год.
Вид контролю: екзамен			

Примітка

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 0,66 (48/72)

для заочної форми навчання – 0,07 (12/108)

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Педагогіка» є органічною складовою психолого-педагогічної підготовки майбутнього фахівця. Курс передбачає ґрунтовне вивчення студентами фундаментальних питань з теорії освіти, засвоєння ними загальних закономірностей, принципів, методів і форм навчання і виховання дітей усіх вікових груп.

Мета курсу – формування у студентів уявлень про систему суспільного виховання в Україні; поглиблене засвоєння теорії і практики навчання і виховання; спрямування на розвиток психолого-педагогічного мислення.

Теоретичні завдання курсу – ознайомити студентів з теоретичними основами та категоріями педагогіки; розвивати творче педагогічне мислення, вивчити закономірності, принципи, методи, форми та прийоми навчання і виховання учнів в умовах сучасних освітніх закладів.

Практичні завдання курсу – формувати готовність до реалізації педагогічних умінь та навичок у своїй практичній фаховій діяльності.

Програмні компетентності

1. Знання та розуміння предметної області, усвідомлення особливостей професійної діяльності.
2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
3. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
4. Здатність працювати в команді.
5. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.
6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
8. Здатність застосовувати у власній практичній діяльності сучасні підходи (особистісно-орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання української мови та літератури на підставі передового українського й міжнародного досвіду, ефективні методи й освітні технології навчання.
9. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з української мови та літератури, аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою корекції й оптимізації освітнього процесу.
10. Здатність створювати рівноправний і психологічно позитивний клімат для навчання, організовувати ефективну комунікацію між учасниками освітнього процесу (учнями, учителями, батьками та ін.), дотримуватися етичних норм у професійній діяльності та впроваджувати їх в освітній простір і суспільство.
11. Здатність до критичного аналізу, діагностики та корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду (вітчизняного, закордонного) у галузі викладання української мови та літератури з метою професійної саморегуляції й свідомого вибору шляхів вирішення проблем в освітньому процесі.

12. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання перспективного практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації освітніх цілей.

Програмні результати навчання

У результаті вивчення дисципліни «Педагогіка» студенти:

1. Знають сучасні філологічні й дидактичні засади навчання української мови і літератури.
2. Уміють організувати навчальний процес у ЗНЗ (співпрацю в команді), реалізувати професійно-практичні засади навчання української мови та літератури, керувати пізнавальною діяльністю учнів.
3. Володіють методами й методиками діагностування навчальних досягнень учнів з української мови та літератури; здійснюють педагогічний супровід самовизначення учнів, підготовки до майбутньої професії. Мають навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності й обдуманого вибору шляхів їх вирішення.
4. Володіють основами професійної культури. Уміють вдосконалювати набуту під час навчання кваліфікацію.
5. Формують комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, учнями (вихованцями) та їхніми батьками із дотриманням етичних норм спілкування.
6. Організують співпрацю учнів (вихованців), ефективно працюють в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях).
7. Керуються у своїй діяльності принципами толерантності, творчого діалогу, співробітництва, взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу.
8. Ефективно спілкуються в колективі, науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-ділових сферах; виступають перед аудиторією, беруть участь у дискусіях, обстоюють власну думку (позицію), дотримуються культури поведінки й мовленнєвого спілкування.
9. Навчаються впродовж життя і вдосконалюють з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію.
10. Аналізують соціально й особистісно значущі світоглядні проблеми, приймають рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів.
11. Організують, аналізують, критично оцінюють, несуть відповідальність за результати власної професійної діяльності.
12. Мають творчо-критичне мислення, творчо використовують різні теорії й досвід (український, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна інтегрує окремі курси, такі як: «Психологія», спецкурси: «Історія педагогіки», «Педагогічна майстерність»,

«Сучасні педагогічні технології», «Теорія та методика організації виховної роботи в закладах освіти».

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення дисципліни відводиться 120 годин або 4 кредити ECTS.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ

Педагогіка як наука про виховання. Предмет педагогіки. Функції та категорії педагогіки. Система педагогічних наук. Структура педагогіки як навчальної дисципліни. Місце педагогіки в системі антропологічних наук. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Педагогічна наука і практика.

Організація і проведення педагогічних досліджень. Типи педагогічних досліджень. Методи педагогічних досліджень.

Розвиток, соціалізація і виховання особистості. Поняття про особистість. Структура особистості. Психічний розвиток і дозрівання. Фактори розвитку особистості. Роль спадковості у розвитку особистості. Вплив середовища на розвиток особистості. Поняття про соціалізацію. Фактори соціалізації. Роль активності у розвитку особистості. Виховання як фактор розвитку особистості. Технократична і натуралістична концепції виховання. Взаємозв'язок між розвитком, соціалізацією і вихованням особистості. Теорії розвитку особистості. |

Педагогічний (навчально-виховний) процес. Виховання як педагогічний процес. Структура педагогічного (навчально-виховного) процесу. Цілі виховання: загальна мета, основні напрями, завдання, оперативні цілі. Зміст виховання. Операційно-діяльнісний компонент виховання: методи, засоби і форми. Контроль і оцінка результатів навчально-виховного процесу.

Учитель як організатор педагогічного процесу. Специфіка педагогічної діяльності та її вимоги до особистості вчителя. Функції педагогічної діяльності. Педагогічні здібності. Особистісні якості педагога. Стили педагогічного спілкування. Авторитет учителя.

ДИДАКТИКА

Поняття про дидактику. Поняття про дидактику, її предмет, завдання та етапи становлення. Дидактичні системи.

Процес навчання. Принципи навчання. Суть і структура процесу навчання. Зв'язок між навчанням і пізнавальним розвитком особистості. Мотивація учіння. Пізнавальний інтерес, умови його розвитку у навчанні. Рівні та етапи засвоєння знань. Формування понять, умінь і навичок. Принципи навчання. Закономірності пізнавального розвитку особистості як наукова основа принципів навчання. Характеристика принципів навчання: принцип систематичності та послідовності; принцип наочності; принцип свідомості та активності учнів; принцип доступності; принцип міцності засвоєння знань, умінь і навичок; принцип науковості; принцип зв'язку навчання з життям, теорії з практикою; принцип урахування вікових та індивідуальних особливостей учнів.

Зміст освіти. Поняття про зміст освіти. Компоненти змісту освіти. Навчальний план, програма, підручник, посібник. Принципи структурної організації змісту освіти: лінійний, концентричний і спіральний. Міжпредметні і внутрішньопредметні зв'язки. Теорії відбору змісту освіти.

Методи і засоби навчання. Поняття про метод і прийом навчання. Зв'язок між методами і засобами навчання. Різні підходи до класифікації методів навчання. Класифікація методів навчання за джерелом інформації. Класифікація методів навчання за характером пізнавальної діяльності учнів. Пояснювально-ілюстративне навчання, його особливості. Етапи пояснювально-ілюстративного навчання, його переваги і недоліки. Поняття про проблемне завдання і проблемну ситуацію. Типи проблемних ситуацій. Правила та способи створення проблемних ситуацій. Етапи розв'язання проблемного завдання. Типологія і характеристика засобів навчання. Використання комп'ютерів у навчанні. Критерії оптимального вибору методів і засобів навчання. Технологічний підхід у навчанні. Специфічні особливості технології навчання. Програмоване навчання. Типи програм і принципи їх побудови. Технологія формулювання діагностичних цілей. Відтворюваний цикл навчання. Технології повного засвоєння навчального матеріалу. Сучасні інноваційні технології навчання.

Форми навчання. Поняття про організаційні форми навчання. Історичний розвиток загальних форм організації навчання. Класно-урочна система навчання, її переваги і недоліки. Альтернативні системи навчання. Індивідуалізація навчання, шляхи її здійснення. Конкретні форми організації навчання, їх характеристика. Урок як основна форма організації навчання. Типології і структура уроків. Форми організації навчальної діяльності учні на уроці. Підготовка учителя до уроку. Аналіз уроку. Позаурочні та позашкільні форми організації навчання.

Контроль процесу і результатів навчання. Контроль навчання, його функції. Види контролю. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів. Вимоги до, оцінювання успішності учнів. Форми і методи контролю навчання. Дидактичні тести їх види. Форми тестових завдань. Створення дидактичного тесту.

ТЕОРІЯ ВИХОВАННЯ

Суть процесу виховання. Завдання і зміст виховання. Поняття про виховання як складову педагогічного процесу. Специфічні особливості виховання, його відмінності від навчання. Структура мотиваційно-ціннісної сфери особистості: потреби, інтереси, переконання, ціннісні орієнтації, установки, ідеали, риси характеру. Психологічні механізми розвитку мотиваційно-ціннісної сфери особистості. Концепції виховання. Етапи виховання. Показники і методи діагностування вихованості учнів.

Принципи виховання. Закономірності виховання. Принципи виховання: безумовне позитивне ставлення до особистості, опора на позитивне в дитині, поєднанні поваги з, вимогливістю до вихованця, поєднанні педагогічного керівництва з розвитком ініціативи і самодіяльності вихованців, прихованість виховних впливів, систематичність і наступність виховання, єдність і послідовність виховних впливів, емоційність виховання, врахування вікових та індивідуальних особливостей вихованців.

Методи і форми виховання. Прямий і опосередкований шляхи впливу вихователя на особистісний розвиток вихованців. Поняття про метод і прийом виховання. Класифікація методів виховання. Методи виховання через вплив на свідомість вихованця (переконування, дискусії, приклад) та ін.). Методи виховання

через організацію поведінки вихованця (вимога, привчання, дорученім, рольова гра та ін.). Методи оцінюванні і корекції поведінки вихованців (заохочення, покарання). Вибір методів виховання. Поняття про форму виховання. Класифікація форм виховання. Методика підготовки і проведення виховного заходу. Сучасні педагогічні технології та їх використання у виховній справі.

Виховання особистості в колективі. Поняття про колектив. Основні характеристики виховного колективу. Умови ефективного впливу колективу на особистість. Стадії розвитку дитячого колективу. Шляхи педагогічного керівництва формуванням колективу.

Організація самовиховання школярів. Самовиховання як фактор розвитку особистості. Зв'язок між вихованням і самовихованням. Організація самовиховання учнів. Етапи і правила педагогічного керівництва самовихованням школярів. Методи та прийоми самовиховання.

Особливості виховання дітей з відхиленнями у поведінці. Поняття про важковиховуваність. Причини відхилень у поведінці вихованців. Типи важковиховуваних дітей. Поняття про корекцію поведінки. Етапи корекційної роботи вихователя.

Взаємодія школи, сім'ї та громадських організацій у вихованні молоді. Роль сім'ї у розвитку особистості. Педагогічні умови ефективного сімейного виховання. Стилї сімейного виховання. Типові помилки сімейного виховання. Форми співробітництва школи і сім'ї у вихованні дітей. Роль дитячих і юнацьких самодіяльних організацій у вихованні молоді.

ШКОЛОЗНАВСТВО

Управління навчально-виховною роботою школи. Суб'єкти управління навчально-виховною роботою школи. Рада школи. Педагогічна рада, зміст і організація її роботи. Функції директора школи та його заступників. Планування роботи школи. Система внутрішкільного контролю, його форми та методи. Педагогічні працівники, їх права та обов'язки. Особливості діяльності класного керівника, соціального педагога, практичного психолога, педагога-організатора.

Методична робота в школі. Завдання, форми та методи методичної роботи в школі. Предметні методичні об'єднання. Шляхи самоосвіти вчителів. Атестація вчителів. Шкільна документація.

Система освіти в Україні. Принципи організації освіти в Україні. Правові основи освіти. Система освіти в Україні. Типи навчально-виховних закладів. Державні та місцеві органи управління освітою.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки. Дидактика												
Тема 1. Предмет педагогіки, її основні категорії.	6	2				4	6	2				4
Тема 2. Логіка науково-педагогічних досліджень.	4					4	4					4
Тема 3. Історія національної педагогічної думки України	6	2				4	4					4
Тема 4. Розвиток, формування виховання особистості	6		2			4	6		2			4
Тема 5. Закономірності і принципи процесів навчання і виховання	6	2				4	4					4
Тема 6. Педагогічний процес	6		2			4	5		2			3
Тема 7. Дидактика як галузь педагогіки	6	2				4	7					7
Тема 8. Процес навчання, його закономірності та принципи	6		2			4	7					7
Тема 9. Вітчизняні та	6		2			4	7					7

самовиховання школярів												
Тема 6. Виховна робота класного керівника	4		2			2	4					4
Тема 7. Колектив та особистість: співвідношення та проблеми.	4	2				2	4					4
Тема 8. Виховна робота з дітьми з особливими потребами.	4		2			2	4					4
Тема 9. Основи сімейного виховання. Взаємодія школи і сім'ї.	3	2				1	4					2
Тема 10. Авторські виховні системи	4		2			2	4					2
Тема 11. Система освіти України	2					2	3					3
Тема 12. Наукові основи управління освітнім закладом	3		2			1	3					3
Разом за змістовим модулем 2.	42	10	12			20	46	2	2			38
Усього годин	120	24	24			72	120	6	6			108

4. ЗМІСТОВІ МОДУЛІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Денна форма навчання

Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки. Дидактика.			
Лекційний модуль			
№ п/п	Тема	План	Год.
1	Предмет педагогіки, її основні категорії	Ретроспективний аналіз розвитку педагогіки. Функції педагогічної науки. Основні категорії педагогіки. Система педагогічних наук. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Завдання педагогіки на сучасному етапі розвитку суспільства. Структура і галузі педагогіки. Зв'язок педагогіки з іншими науками.	2
2	Історія національної педагогічної думки України	Періодизація розвитку національної педагогічної думки. Характеристика періодів та етапів розвитку національної педагогічної думки: I період: IX – XVI ст. – педагогічна думка Княжої Доби. II період: 1569 р. – сер. XVII ст. – педагогіка в контексті слов'янського Відродження. III період: друга половина XVII – XVIII ст. (українське бароко) – педагогічна думка і школа Козацької доби. IV період: XIX ст. – 1905 р. (педагогічне просвітництво в Україні) – становлення модерної педагогічної думки V період: 1905 – 1920 рр. – педагогічна думка і школа в період визвольних змагань українського народу VI період: 1920 – 1991 рр. – українська педагогічна думка і школа за радянських часів: <i>I етап</i> – 1920 – 1933 рр. – етап експериментування й новаторства; <i>II етап</i> – 1933 – 1958 рр. – українська педагогіка як складова «російсько-радянської» культури; <i>III етап</i> – 1958 – 1985 рр. – українська	2

		педагогічна думка у змаганнях за демократичний розвиток; <i>IV етап</i> – 1985 – 1991 рр. – становлення сучасного етапу розвитку української педагогічної думки в рамках радянського дискурсу; <i>V етап</i> – 1991 р. – розвиток педагогіки і школи в Українській державі.	
3	Закономірності і принципи процесів навчання і виховання	Закони та закономірності в педагогіці. Об'єктивні та суб'єктивні закономірності процесів навчання і виховання. Поняття про принципи освітнього процесу. Характеристика основних закономірностей і принципів виховання. Характеристика основних закономірностей і принципів навчання. Ретроспективний аналіз розвитку принципів навчання. Сучасна система дидактичних принципів. Особливості реалізації принципів дидактики при вивченні загальноосвітніх дисциплін. Взаємозв'язок між закономірностями і принципами навчання і виховання. Обумовленість принципів навчання та виховання закономірностями педагогічного процесу.	2
4	Дидактика як галузь педагогіки	Поняття про дидактику. Процес навчання, його структура, закономірності і функції. Рушійні сили процесу навчання. Основні компоненти процесу навчання. Взаємозв'язок усіх елементів навчального процесу. Функції навчання. Двосторонній характер процесу навчання. Стимулювання, організація зворотного зв'язку (контроль, аналіз результатів навчання та розвитку учнів). Учення як система пізнавальних дій спрямованих на вирішення задач навчання. Структура процесу засвоєння знань.	2
5	Зміст процесу навчання в сучасному освітньому закладі.	Поняття про зміст освіти. Компоненти змісту освіти. Навчальний план, програма, підручник, посібник. Принципи структурної організації змісту освіти: лінійний, концентричний і	2

		спіральний. Міжпредметні і внутрішньопредметні зв'язки. Теорії відбору змісту освіти. Система освіти в Україні. Фактори, що зумовлюють формування змісту освіти.	
6	Проблема методів навчання в сучасній дидактиці	Методи навчання як категорії дидактики. Різні підходи до класифікацій методів навчання: залежно від походження інформації, від мети, залежно від логіки побудови навчального матеріалу. Активні методи навчання. Прийоми навчання. Критерії вибору методів навчання. Функції методів навчання. Класифікація засобів навчання. Характеристика методів і засобів навчання.	2
7	Контроль складово освітнього процесу	Значення, об'єкт, функції контролю: освітня, виховна, розвиваюча, діагностична, стимулююча, оцінювальна, прогностична. Види контролю. Новітні методи контролю знань учнів. Критерії та норми знань учнів: обсяг знань, міцність знань, оперативність знань, гнучкість знань, системність знань, якість знань. Методи контролю знань, умінь та навичок учнів. Проблема оцінки знань учнів. Аналіз причин неуспішності учнів та дидактичні засоби боротьби з невдачами у навчанні.	2
Практичний модуль			
	Тема	План	
1	Розвиток, формування і виховання особистості	Поняття про особистість. Процес розвитку особистості. Роль спадковості у розвитку людини. Соціалізація як результат впливу середовища на особистість. Діяльність як вирішальна умова розвитку особистості. Місце виховання в процесі формування особистості. Проблема мети виховання в педагогіці. Аналіз факторів, що впливають на формування мети суспільного виховання.	2
2	Педагогічний процес	Педагогічний процес як система. Цілісність педагогічного процесу.	2

		Закономірності педагогічного процесу. Етапи педагогічного процесу.	
3	Процес навчання, його закономірності та принципи	Основні закономірності процесу навчання: обумовленість навчання суспільними потребами; залежність від умов, в яких реалізується процес навчання; взаємозалежність процесів навчання, освіти, виховання та розвитку особистості; взаємозв'язок навчальних і реальних пізнавальних можливостей учнів; єдність процесів викладання й учіння; взаємозалежність завдань, змісту, методів і форм організації навчання. Принципи процесу навчання: принцип систематичності та послідовності; принцип наочності; принцип свідомості та активності учнів; принцип доступності; принцип міцності засвоєння знань, умінь і навичок; принцип науковості; принцип зв'язку навчання з життям, теорії з практикою; принцип урахування вікових та індивідуальних особливостей учнів.	2
4	Вітчизняні та зарубіжні дидактичні системи і технології. Педагогічні інновації	Поняття про дидактичні системи і технології навчання. Класифікація технологій навчання. Інноваційне навчання та його необхідність. Особливості особистісно орієнтованих технологій педагогічного співробітництва. Історія виникнення інтерактивних технологій навчання.	2
5	Методи навчання як категорії дидактики	Різні підходи до класифікацій методів навчання: залежно від походження інформації (словесні, наочні., практичні), від мети (методи здобування нових: знань, методи формування умінь та навичок, методи застосування знань на практиці, методи творчої діяльності, методи закріплення знань, умінь та навичок, методи перевірки та оцінювання знань, умінь та навичок), залежно від логіки побудови навчального матеріалу (індуктивні, дедуктивні, традуктивні, аналітичні, синтетичні, узагальнення, порівняння, аналогії). Активні методи	2

		навчання.	
6	Форми організації навчання	Характеристика пояснювально-ілюстративного, проблемного видів навчання та програмованого навчання. Класно-урочна система навчання. Альтернативні форми організації навчання у зарубіжній та вітчизняній практиці: бель-ланкастерська, дальтон-план, мангеймська, метод проєктів, бригадно-лабораторна та ін. Класно-урочна система навчання. Урок як основна форма організації навчального процесу. Типи уроку та їх структура. Дидактичні, психологічні, виховні та гігієнічні вимоги до уроку. Фронтальні, групові та індивідуальні форми навчання. Інші форми організації навчання в школі та за її межами.	2
Модуль самостійної роботи			
	Тема	Види і форми роботи	
1	Поняття про педагогіку	Прочитати рекомендовані статті, дати відповіді на поставлені запитання	2
2	Основні категорії педагогіки: педагогічний процес, виховання, навчання, освіта, розвиток.	Проаналізувати підходи авторів різних підручників з педагогіки до визначення об'єкту, предмету, завдань, категорій і понять педагогіки.	2
3	Логіка науково-педагогічних досліджень	Опрацювати теоретичні питання	2
4	Класифікація методів науково-педагогічних досліджень	Опрацювати теоретичні питання	2
5	Характеристика педагогічної думки Княжої Доби	Законспектувати запропоновану статтю	2
6	Характеристика української педагогічної думки і школи за радянських часів	Скласти бібліографічний список	2

7	Вплив середовища на розвиток особистості	Прочитати рекомендовані статті, дати відповіді на поставлені запитання, виконати зазначені завдання	2
8	Поняття про соціалізацію. Фактори соціалізації	Скласти анотації до поданих джерел	2
9	Особливості реалізації принципів дидактики при вивченні загальноосвітніх дисциплін.	Законспектувати запропоновані статті	2
10	Взаємозв'язок між закономірностями і принципами навчання і виховання.	Скласти конспект з теми	2
11	Системність як ознака педагогічного процесу	Опрацювати теоретичні питання	2
12	Моделювання етапів педагогічного процесу	Скласти анотації до поданих джерел	2
13	Поняття про дидактику.	Законспектувати запропоновану статтю	
14	Основні категорії дидактики: викладання, навчання, знання, уміння, навички, принципи навчання, методи, засоби та форми навчання.	Дати визначення основних категорій дидактики	2
15	Рушійні сили процесу навчання	Скласти анотації до поданих джерел	2
16	Структура процесу	Скласти конспект з теми	2

	засвоєння знань.		
17	Дидактичні системи: історія питання	Написати реферат	2
18	Технології навчання у сучасному освітньому закладі	Скласти бібліографічний список	2
19	Історичний характер змісту освіти.	Заповнити таблицю	2
20	Перспективні тенденції розвитку і вдосконалення змісту освіти сьогодні.	Підготувати навчальну презентацію на запропоновану тему	2
21	Підходи до класифікацій методів навчання	Скласти і заповнити таблицю «Еволюція методів навчання в історії педагогіки».	2
22	Приєм як складова методу навчання і як самостійна дидактична категорія	Опрацювати теоретичні питання	2
23	Становлення сучасних форм організації навчання	Скласти і заповнити таблицю «Форми організації навчання в історичній ретроспективі».	2
24	Самостійна робота учнів та педагогічне керівництво нею	Законспектувати запропоновану статтю	2
25	Новітні методи контролю знань учнів.	Скласти анотації до поданих джерел	2
26	Поняття компетентності як загальної здатності учнів	Опрацювати теоретичні питання	2

**Змістовий модуль 2.
Теорія виховання. Школотзнавство.**

Лекційний модуль

№ п/п	Тема	План	Год.
1	Процес виховання	Суть процесу виховання. Поняття про суб'єкти та об'єкти виховного процесу. Рушійні сили процесу виховання. Мета сучасної виховної роботи в школі. Школа як відкрита виховна система. Виховання як процес соціалізації особистості школяра. Структура виховного процесу. Основні компоненти виховного процесу. Сучасні концепції виховання. Співвідношення процесів виховання, самовиховання, перевиховання.	2
2	Зміст процесу виховання	Поняття про зміст виховання. Різні підходи до його визначення. Характеристика системи ціннісних ставлень особистості до суспільства і держави, інших людей, самої себе, праці, природи, мистецтва як складових змісту виховання. Сутність основних напрямів виховання: розумове виховання; громадянське виховання; моральне виховання; правове виховання; трудове виховання; художньо-естетичне виховання; екологічне виховання; фізичне виховання.	2
3	Організація самовиховання школярів	Самовиховання як фактор розвитку особистості. Зв'язок між вихованням і самовихованням. Організація самовиховання учнів. Етапи і правила педагогічного керівництва самовихованням школярів. Методи та прийоми самовиховання.	2
4	Колектив та особистість: співвідношення та проблеми	Поняття про учнівський колектив. Стадії та технологія формування дитячого колективу. Основні типи дитячих колективів. Завтрішня „радість” як педагогічний інструмент розвитку колективу і особистості. Шляхи формування та використання традицій в колективістському вихованні.	2

5	Основи сімейного виховання. Взаємодія школи і сім'ї.	До історії питання. Психолого-педагогічні основи взаємодії сім'ї та педагогів. Основні напрями взаємовпливу сім'ї, школи та громадськості у формуванні особистості. Види, форми і методи роботи вчителя, класного керівника з батьками учнів. Педагогічний всеобуч батьків, шляхи підвищення його ефективності.	2
Практичний модуль			
	Тема	План	
1	Організаційні форми виховної роботи	Позакласна виховна робота: завдання, зміст, принципи організації. Класифікація форм виховної роботи. Колективне планування виховної роботи. Позашкільні заклади в системі освіти і виховання, завдання і зміст їх роботи.	2
2	Загальні методи виховання	Поняття про методи виховання. Класифікація методів виховання. Умови оптимального вибору та застосування методів виховання. Характеристика основних методів виховання. Методи самовиховання особистості. Соціальна зумовленість мети та завдань виховання. Українська виховна система в контексті світових культурних процесів.	2
3	Виховна робота класного керівника	Функції, напрями, форми і зміст роботи класного керівника. Планування та облік його роботи. Вимоги до плану виховної роботи класного керівника. Співпраця класного керівника з батьками учнів. Форми взаємозв'язку сім'ї та педагогічного колективу в педагогічному процесі. Реалізація принципу паралельної дії у вихованні.	2
4	Виховна робота з дітьми з особливими потребами	Поняття «діти з особливими потребами». Соціально-педагогічні умови, що спричиняють появу важковиховуваних дітей. Організація роботи вчителя з педагогічнозанедбанними дітьми. Перевиховання педагогічнозанедбаних дітей: суть, функції, етапи, принципи.	2
5	Авторські виховні системи	Поняття авторські виховні системи. Зарубіжні авторські педагогічні	2

		системи: Я.Коменський, М.Монтесорі. Вітчизняні авторські педагогічні системи: А.Макаренко; В.Сухомлинський.	
6	Наукові основи управління освітнім закладом	Принципи управління освітою. Мета управління школою. Керівництво освітньою роботою школи. Права і обов'язки директора школи, заступника директора з навчальної роботи, заступника директора з виховної роботи, помічника директора по господарській частині. Види внутрішнього контролю. Рада школи. Педагогічна рада школи. Зміст і організація її роботи. Планування роботи школи. Особливості внутрішнього контролю.	2
Модуль самостійної роботи			
	Тема	Види і форми роботи	
1	Гуманістичні ідеали вітчизняної виховної системи	Законспектувати запропоновану статтю	2
2	Зміст виховання в сучасній зарубіжній школі	Законспектувати запропоновану статтю	2
3	Організаційно-методична своєрідність колективних творчих справ (КТС), їх роль у змісті виховної роботи школи	Опрацювати теоретичні питання, скласти методичну розробку колективної творчої справи	2
4.	Поняття про метод і прийом виховання	Опрацювати теоретичні питання	2
5	Класний керівник – організатор виховного процесу	Законспектувати рекомендовану статтю, скласти анотації до поданих джерел	2
6	Особливості педагогічного керівництва	Законспектувати запропоновану статтю	2

	учнівським колективом на різних етапах його розвитку та під час кризи.		
7	Перспективні напрями діяльності дітьми особливими потребами в світлі освітніх трансформацій	Законспектувати запропоновані статті й дати відповідь на поставлені до них запитання	2
8	Основні напрями взаємодії школи і сім'ї у формуванні особистості	Підготувати навчальну презентацію на запропоновану тему	1
9	Авторські виховні системи на теренах України в ХХ ст.	Підготувати реферат	2
10	Система освіти України	Опрацювати теоретичні питання	2
11	Внутришкільне управління	Скласти бібліографічний список	1

Заочна форма навчання

Змістовий модуль 1.			
Загальні основи педагогіки. Дидактика			
Лекційний модуль			
№ п/п	Тема	План	Год.
1	Предмет педагогіки, її основні категорії	Ретроспективний аналіз розвитку педагогіки. Функції педагогічної науки. Основні категорії педагогіки. Система педагогічних наук. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Завдання педагогіки на сучасному етапі розвитку суспільства. Структура і галузі педагогіки. Зв'язок педагогіки з іншими науками.	2
2	Проблема методів навчання в	Різні підходи до класифікацій методів навчання: залежно від походження	2

	сучасній дидактиці	інформації (словесні, наочні., практичні), від мети (методи здобування нових: знань, методи формування умінь та навичок, методи застосування знань на практиці, методи творчої діяльності, методи закріплення знань, умінь та навичок, методи перевірки та оцінювання знань, умінь та навичок), залежно від логіки побудови навчального матеріалу (індуктивні, дедуктивні, традиційні, аналітичні, синтетичні, узагальнення, порівняння, аналогії). Активні методи навчання. Прийоми навчання. Критерії вибору методів навчання Функції методів навчання. Класифікація засобів навчання. Характеристика методів і засобів навчання.	
Практичний модуль			
	Тема	План	
1	Розвиток, формування і виховання особистості	Поняття про особистість. Процес розвитку особистості. Роль спадковості у розвитку людини. Соціалізація як результат впливу середовища на особистість. Діяльність як вирішальна умова розвитку особистості. Місце виховання в процесі формування особистості. Аналіз факторів, що впливають на формування мети суспільного виховання. Загальнолюдський, класовий, національний аспекти мети суспільного виховання. Всебічний розвиток особистості як вимога сучасного суспільного виробництва.	2
2	Педагогічний процес	Педагогічний процес як система. Цілісність педагогічного процесу. Закономірності педагогічного процесу. Етапи педагогічного процесу.	2
Модуль самостійної роботи			
	Тема	Види і форми роботи	
1	Поняття про педагогіку	Прочитати рекомендовані статті, дати відповіді на поставлені запитання	2
2	Основні категорії педагогіки:	Проаналізувати підходи авторів різних підручників з педагогіки до визначення об'єкту,	2

	педагогічний процес, виховання, навчання, освіта, розвиток.	предмету, завдань, категорій і понять педагогіки.	
3	Логіка науково-педагогічних досліджень	Опрацювати теоретичні питання	2
4	Класифікація методів науково-педагогічних досліджень	Опрацювати теоретичні питання	2
5	Характеристика педагогічної думки Княжої Доби	Законспектувати запропоновану статтю	2
6	Характеристика української педагогічної думки і школи за радянських часів	Скласти бібліографічний список	2
7	Вплив середовища на розвиток особистості	Прочитати рекомендовані статті, дати відповіді на поставлені запитання, виконати зазначені завдання	2
8	Поняття про соціалізацію. Фактори соціалізації	Скласти анотації до поданих джерел	2
9	Особливості реалізації принципів дидактики при вивченні загальноосвітніх дисциплін.	Законспектувати запропоновані статті	2
10	Взаємозв'язок між закономірностями і принципами навчання і виховання.	Скласти конспект з теми	2
11	Системність як ознака педагогічного	Опрацювати теоретичні питання	1

	процесу		
12	Моделювання етапів педагогічного процесу	Скласти анотації до поданих джерел	2
13	Поняття про дидактику.	Законспектувати запропоновану статтю	2
14	Основні категорії дидактики: викладання, навчання, знання, уміння, навички, принципи навчання, методи, засоби та форми навчання.	Дати визначення основних категорій дидактики	3
15	Актуальні проблеми дидактики на сучасному етапі.	Скласти анотації до поданих джерел	2
16	Рушійні сили процесу навчання	Скласти анотації до поданих джерел	2
17	Структура процесу засвоєння знань	Скласти конспект з теми	2
18	Двосторонній характер навчання	Скласти конспект з теми	3
19	Вітчизняні дидактичні системи: історія питання	Підготувати реферат	3
20	Зарубіжні дидактичні системи: історія питання	Підготувати повідомлення і навчальну презентацію на подану тему	
21	Технології навчання у сучасному освітньому закладі	Скласти бібліографічний список	2
22	Поняття про зміст освіти	Законспектувати запропоновану статтю	3

23	Історичний характер змісту освіти.	Заповнити таблицю	2
24	Перспективні тенденції розвитку і вдосконалення змісту освіти сьогодні.	Підготувати навчальну презентацію на запропоновану тему	2
25	Підходи до класифікацій методів навчання	Скласти і заповнити таблицю «Класифікація методів навчання»	2
26	Методи навчання в історичній ретроспективі	Скласти і заповнити таблицю «Еволюція методів навчання в історичній ретроспективі»	3
27	Приєм як складова методу навчання і як самостійна дидактична категорія	Опрацювати теоретичні питання	2
28	Становлення сучасних форм організації навчання	Скласти і заповнити таблицю «Форми організації навчання в історичній ретроспективі».	2
29	Самостійна робота учнів та педагогічне керівництво нею	Законспектувати запропоновану статтю	2
30	Типологія уроків	Опрацювати теоретичні питання	2
31	Новітні методи контролю знань учнів.	Скласти анотації до поданих джерел	2
32	Поняття компетентності як загальної здатності учнів	Опрацювати теоретичні питання	2
33	Психологія педагогічної	Опрацювати теоретичні питання і	2

	оцінки	підготуватись до дискусії	
Змістовий модуль 2. Теорія виховання. Школотзнавство.			
Лекційний модуль			
№ п/п	Тема	План	Год.
1	Процес виховання	Суть процесу виховання. Поняття про суб'єкти та об'єкти виховного процесу. Рушійні сили процесу виховання. Мета сучасної виховної роботи в школі. Школа як відкрита виховна система. Виховання як процес соціалізації особистості школяра. Особливості виховання учнів у сучасних умовах. Структура виховного процесу. Основні компоненти виховного процесу: цільовий, змістовний, операційно-діяльнісний, аналітико-результативний. Сучасні концепції виховання. Співвідношення процесів виховання, самовиховання, перевиховання.	2
Практичний модуль			
	Тема	План	
1	Організаційні форми виховної роботи	Позакласна виховна робота: завдання, зміст, принципи організації. Класифікація форм виховної роботи. Колективне планування виховної роботи. Позашкільні заклади в системі освіти і виховання, завдання і зміст їх роботи.	2
Модуль самостійної роботи			
	Тема	Види і форми роботи	
1	Гуманістичні ідеали вітчизняної виховної системи.	Законспектувати запропоновану статтю	2
2	Основні положення теорії виховання.	Законспектувати основні положення теорії виховання	2
3	Зміст виховання в сучасній зарубіжній школі.	Законспектувати запропоновану статтю	2
4	Характеристика основних	Заповнити таблицю «Напрями виховання»	2

	напрямів виховання		
5	Організаційно-методична своєрідність колективних творчих справ (КТС), їх роль у змісті виховної роботи школи	Опрацювати теоретичні питання, скласти методичну розробку колективної творчої справи	2
6	Класифікація форм організації виховання	Законспектувати основну класифікацію форм організації виховання	
7	Поняття про метод і прийом виховання	Опрацювати теоретичні питання	2
8	Класифікація методів виховання	Законспектувати основну класифікацію методів виховання	2
9	Класний керівник – організатор виховного процесу	Законспектувати рекомендовану статтю, скласти анотації до поданих джерел	2
10	Майстерність класного керівника	Дати відповіді на запитання з теми	2
11	Особливості педагогічного керівництва учнівським колективом на різних етапах його розвитку та під час кризи.	Законспектувати запропоновану статтю	2
12	Дитячий колектив в історичній ретроспективі	Заповнити таблицю «Погляди А.Макаренка та В.Сухомлинського на дитячий колектив»	2
13	Виховна робота з дітьми з особливими потребами.	Законспектувати запропоновану статтю	2
14	Перспективні напрями діяльності	Законспектувати запропоновані статті й дати відповідь на поставлені до них запитання	2

	дітьми 3 особливими потребами в світлі освітніх трансформацій		
15	Основні напрями взаємодії школи і сім'ї у формуванні особистості	Підготувати навчальну презентацію на запропоновану тему	2
16	Авторські виховні системи на теренах України в ХХ ст.	Підготувати реферат	2
17	Система освіти України	Опрацювати теоретичні питання	3
18	Внутришкільне управління	Скласти бібліографічний список	3

Методи навчання

Успіх навчання залежить як від правильного визначення його мети і завдань, так і від способів досягнення їх, тобто від методів навчання. Провідну роль в організації і здійсненні навчально-пізнавальної діяльності в процесі вивчення навчального курсу «Педагогіка» відіграють різні групи методів.

Розповідь викладача – це опис подій і предметів, жива й образна форма монологічного викладу інформації; містить у собі переважно фактичні відомості (опис явищ природи і суспільного життя, подій, фактів, відомостей з історії, біографічні відомості, відомості про норми і правила поведінки та ін.). Важливою є яскравість, емоційність, виразність розповіді. Розповідь дозволяє подавати інформацію послідовно і систематично. Ефективність розповіді залежить від того, як вона пробуджує думку учня, викликає у нього емоційне ставлення до почутих фактів, подій. Розповідь може містити різноманітні прийоми викладу – оповідання, опис, розмірковування, діалог.

Пояснення – розкриття викладачем найсуттєвіших властивостей того, що вивчається, його внутрішньої структури, зв'язку з іншими об'єктами. Здійснюється в формі розповіді, бесіди, лекції та ін. Пояснення створює в учнів зв'язне, логічно послідовне уявлення про закономірності розвитку природи і суспільства, про наукові факти, поняття, про мораль, етику, естетику, право, загальнолюдські цінності та ін. Словесне пояснення відкриває широкі можливості виховного впливу на учнів.

Пояснення може забезпечити лише першу стадію засвоєння – сприйняття і усвідомлення нового знання. В учнів створюється початкове уявлення про новий зміст, складається певне ставлення до нього. Від цього в значній мірі залежить ефективність наступної роботи з метою формування моральної свідомості вихованців.

Пояснення ефективно лише тоді, коли обсяг і зміст його доступний для сприймання, розуміння і початкового запам'ятання. Пояснення, як правило, у вузі триває 25 - 40 хв.

Дуже важливо викликати в учнів жвавий інтерес до пояснюваного. Мова викладача повинна бути зрозумілою, виразною, але не уподібненою до патетичної декламації.

Бесіда – один з методів, що використовується для організації розумової діяльності студентів; в процесі бесіди студенти, відповідаючи на запитання викладача і своїх одногрупників, набувають нових знань історію національної педагогічної думки, школи, освіти, педагогічні персоналії; у них формуються морально-естетичні поняття, уявлення, переконання, здійснюється розумовий, етичний, естетичний розвиток.

Сутність бесіди полягає у спілкуванні викладача зі студентом. В залежності від змісту вона може бути науковою, етичною або естетичною; використовується як на уроці, так і в процесі індивідуальної роботи. Вона може бути навчальною або здійснюватися у формі вільного обміну думок, з усією групою студентів або з окремим учнем.

Ефективність бесіди обумовлена: наявністю продуманого плану; умінням

викладача добиватися обґрунтованих відповідей студентів; умінням викладача уточнювати певні знання, уміння, факти; наявністю контакту і довір'я між співбесідниками.

Лекція – це розгорнутий, організований в доступній формі систематичний і послідовний виклад сутності теоретичної проблеми або проблеми психолого-педагогічного змісту. Логічним центром лекції є певне теоретичне узагальнення, що належить до сфер наукового пізнання. Конкретні факти, що є основою бесіди чи розповіді, тут слугують лише ілюстрацією або початковим моментом.

Лекція передуюється чітким формулюванням теми, її найважливіших завдань і плану. Помітний ефект дає визначення на початку лекції проблеми, яка потребує свого розв'язання, розкриття її значення для науки, техніки, пояснення явищ суспільного життя, для процесу навчання і виховання.

В процесі лекції детально аналізуються найважливіші факти, явища, події, коротко викладається другорядний матеріал; роз'яснюються складні явища, поняття, формули та ін. Доцільний прийом так званої конкретизації, тобто розкриття складного явища чи поняття на одному або кількох переконливих конкретних прикладах. Висновки й узагальнення можуть формулюватися за фактами, будучи результатом аналізу фактичного матеріалу (індукція) або ж навпаки, обґрунтовуватись конкретними фактами, які доводять висновки, формули, закономірності, сформовані вчителем (дедукція).

Метод ілюстрації передбачає показ студентам ілюстрованих посібників: плакатів, карт, малюнків на дошці, картин, портретів учених-педагогів, психологів.

Метод демонстрацій передбачає демонстрацію приладів, дослідів, технічних установок, різноманітних препаратів, показ фільмів і презентацій.

Репродуктивні методи передбачають використання словесних, наочних і практичних методів. При репродуктивній розповіді викладач в готовому вигляді формулює факти, доведення, означення, акцентуючи увагу на головному, що необхідно засвоїти. Аналогічно будується лекція і бесіда.

Репродуктивні методи ефективні тоді, коли зміст навчального матеріалу має переважно інформаційний характер, є досить складним або принципово новим для того, щоб учні засвоїли самостійно.

В цілому репродуктивні методи навчання не дозволяють належним чином розвивати мислення школярів, а особливо самостійність і гнучкість мислення, формувати в учнів навички наукової діяльності.

Проблемно-пошукові методи навчання використовуються в проблемному навчанні. Викладач використовує такі прийоми: створює проблемні ситуації, організує колективне обговорення можливих підходів до розв'язання проблемних ситуацій, підтверджує правильність висновків тощо. Студенти, ґрунтуючись на попередньому досвіді і знаннях, висловлюють припущення про шляхи розв'язання проблемної ситуації, узагальнюють раніше набуті знання.

Методи самостійної роботи передбачають самостійну роботу студентів при виконанні найрізноманітніших видів навчальної діяльності. Найпопулярнішим видом є робота з книгою, довідковою літературою, мережею інтернет.

Під час викладання курсу широко впроваджуються інноваційні методи навчання. Такі як творчі обговорення, дискусії, робота в малих групах.

Комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання сприяє розвитку творчих засад особистості майбутнього класного керівника з урахуванням індивідуальних особливостей учасників навчального процесу й спілкування.

Методи контролю

У процесі викладання навчальної дисципліни «Педагогіка» застосовуються різні види і форми контролю.

На різноманітних етапах використовуються різноманітні види контролю: попередній, поточний, тематичний, підсумковий, а також форми його організації.

Поточний контроль здійснюється в повсякденній роботі з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення прогалин у знаннях студентів. У процесі роботи над навчальною дисципліною «Педагогіка» активно застосовуються такі форми контролю: індивідуальний, груповий і фронтальний.

Тематичний контроль здійснюється періодично, після вивчення окремої теми чи нового модулю і має на меті перевірку та систематизацію знань учнів.

Підсумковий контроль проводиться в кінці I семестру. Формою контролю виступає екзамен. Студентам пропонується дати відповідь на питання підсумкової теки. Додаткові питання при індивідуальному контролі даються при неповній відповіді студента.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ

Система оцінювання знань студентів під час підсумкового контролю

Оцінювання навчальних досягнень студентів відбувається після вивчення навчальної дисципліни у відповідності до критеріїв, наведених нижче.

А, відмінно 90-100	На основі досконалого знання матеріалу предмету студент набув знання, вміння та навички використовує при розв'язанні нестандартних задач. Вільно використовує міжпредметні зв'язки, орієнтується у періодичній та в монографічній літературі з предмету. Легко знаходить відповіді на нестандартні, несподівані питання. У складних ситуаціях може провести аналіз на рівні теоретичного осмислення. Виявляє творчі здібності, нахил до самостійної науково-дослідної роботи, який проявляється у наявності наукових публікацій, виступах на наукових конференціях.
В, добре 82-89	Вільно володіє матеріалом у відповідності з програмою дисципліни. Знання, вміння та навички може самостійно застосовувати у нестандартних ситуаціях навчального характеру. Проявляє інтерес до наукової та науково-популярної літератури з предмету. Самостійно опрацював рекомендовану, додаткову літературу з предмету. Проявляє схильність до аналітико-синтетичної діяльності, здатен висловлювати власну думку щодо вивченого матеріалу. Отримані знання використовує при аналізі психологічних явищ.
С, добре 74-81	На основі оволодіння матеріалом в обсязі робочої навчальної програми дисципліни, під керівництвом викладача вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію про педагогічні явища. Цілковито самостійно використовує набув знання, вміння та навички в стандартних навчальних ситуаціях. Здатен контролювати свою діяльність. При контролі знань досить вільно складає алгоритм відповіді. Швидко знаходить необхідну інформацію в довідниковій літературі. Знайомий з психолого-педагогічними періодичними виданнями поточного року.
Д, задовільно 64-73	Повністю відтворює інформацію, викладену в базовому підручнику. Має значні труднощі при необхідності користування додатковою та довідковою літературою. Епізодичне знайомство з періодичними психолого-педагогічними виданнями. Сформовані вміння може використовувати у стандартних ситуаціях, закладених у навчальні завдання. При виправленні допущених помилок потребує допомоги викладача. Затрудняється при необхідності використовувати знання, отримані при вивченні інших дисциплін.
Е, задовільно 60-63	Самостійно відтворює головні положення, викладені в базовому підручнику чи лекційному матеріалі. Знає основні психолого-педагогічні терміни. Потребує допомоги викладача для відтворення систематизованого навчального матеріалу. При реалізації знань в

	вирішенні практичних завдань потребує допомоги викладача на всіх етапах роботи. Часто допускає типові помилки, які при допомозі здатен виправити. Повністю відсутнє знайомство з інформацією, що викладена в додатковій літературі.
FX, незадовільно 35-59	Має уяву про педагогічну термінологію. Володіє навчальним матеріалом на фрагментарному рівні. Не вміє скласти алгоритм відповіді. Не може відповісти на питання чи виконати практичну роботу без грубих помилок, на які не звертає уваги.
F, незадовільно 1-34	Практично не володіє психолого-педагогічною термінологією. Володіння навчальним матеріалом на рівні розпізнавання. Володіє тільки окремими прийомами практичної діяльності яких недостатньо для формування вмінь.

Критерії оцінювання основних видів робіт

Основні вимоги до оцінювання усної та письмової відповіді педагогічного спрямування

А, відмінно 90-100	На основі досконалого знання матеріалу предмету студент набути знання, вміння та навички використовує під час вирішення нестандартних задач. Вільно використовує міжпредметні зв'язки, орієнтується у періодичній та монографічній літературі з предмету. Легко знаходить відповіді на нестандартні, несподівані питання. У складних ситуаціях може провести аналіз на рівні теоретичного осмислення. Виявляє творчі здібності, нахил до самостійної науково-дослідної роботи, який проявляється у наявності наукових публікацій, виступах на наукових конференціях.
В, добре 82-89	Вільно володіє матеріалом у відповідності з програмою дисципліни. Знання, вміння та навички може самостійно використовувати у нестандартних ситуаціях навчального характеру. Проявляє інтерес до наукової та науково-популярної літератури з предмету. Самостійно опрацьовує рекомендовану та додаткову літературу з предмету. В процесі вивчення дисципліни іноді виконував реферати, що не передбачені робочою програмою дисципліни. Виявляє схильність до аналітико-синтетичної діяльності, здатен висловлювати власну думку що до вивченого матеріалу..
С, добре 74-81	На основі оволодіння матеріалом в обсязі робочої навчальної програми дисципліни під керівництвом викладача вмie зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію про педагогічні явища. Цілковит самостійно використовує набути знання, вміння та навички в стандартних навчальних ситуаціях. Здатний контролювати свою діяльність. Під час контролю знань досить вільно складає алгоритм відповіді. Швидко знаходить необхідну інформацію в довідковій літературі. Ознайомлений з періодичними педагогічними виданнями поточного року.
Д, задовільно 64-73	Повністю відтворює інформацію, що викладена в базовому підручнику. Має значні утруднення під час користування додатковою та довідковою літературою. Епізодичне знайомство з періодичними історико-педагогічними виданнями. Сформовані уміння може використовувати у стандартних ситуаціях, які закладені у навчальні завдання. Під час виправлення допущених помилок потребує деякої допомоги викладача. Виникають ускладнення при необхідності використання міжпредметних знань.

Е, задовільно 60-63	Самостійно відтворює головні положення, що викладені в базовому підручнику чи лекційному матеріалі. Ознайомлений з основними термінами та категоріями дисципліни. Потребує допомоги викладача чи товаришів для відтворення систематизованого навчального матеріалу. Під час реалізації знань для вирішення практичних завдань потребує допомоги викладача на всіх етапах роботи. Часто допускає типові помилки, які здатен виправити за умов допомоги. Повністю відсутнє ознайомлення з інформацією, що викладена в додатковій літературі.
FX, незадовільно 35-59	Має уявлення про термінологію з дисципліни. Володіє навчальним матеріалом на фрагментарному рівні. Конспект з предмету носить не систематизований, фрагментарний характер. Не вміє скласти алгоритм відповіді. Не може відповісти на питання чи виконати практичну роботу без суттєвих помилок, на які не звертає уваги.
F, незадовільно 1-34	Практично не знає термінології з курсу. Володіння навчальним матеріалом на рівні розпізнавання. Не може користуватися підручником, методичними рекомендаціями, іншими дидактичними засобами. Володіє тільки окремими прийомами практичної діяльності, яких недостатньо для формування вмінь.

Критерії оцінювання презентацій

А, відмінно 90-100	Студент, який чітко виконав такі вимоги: зміст презентації відповідає поставленим дидактичним цілям і завданням; дотримано прийняті правила орфографії, пунктуації, скорочень і правила оформлення тексту; відсутні фактичні помилки; достовірно представлена інформація; лаконічний текст на слайді; зміст кожної частини текстової інформації логічно завершений; інформація подана привабливо, оригінально; текст виразно видно на тлі слайда, використано контрастні кольори для фону і тексту. На останньому слайді вказується перелік використаних джерел, активні і точні покликання на всі графічні об'єкти.
В, добре 82-89	Студент, у якого зміст презентації відповідає поставленим завданням; дотримано правила орфографії, пунктуації, оформлення тексту; відсутні фактичні помилки; достовірно представлена інформація; наявний лише один логічний наголос, не завжди лаконічний текст на слайді. На останньому слайді вказується перелік використаних джерел.
С, добре 74-81	Студент, у якого зміст презентації відповідає поставленим завданням; в основному дотримано правила орфографії, пунктуації, оформлення тексту; відсутні фактичні помилки; достовірно представлена інформація; наявний лише один логічний наголос, не завжди лаконічний текст на слайді, є певні зауваження щодо привабливості поданої інформації. На останньому слайді вказується перелік використаних джерел.
Д, задовільно 64-73	Студент, у якого презентація відповідає поставленим завданням; однак наявні орфографічні, пунктуаційні помилки, не повністю дотримано правила оформлення тексту; зміст кожної частини текстової інформації логічно завершено.
Е, задовільно 60-63	Студент, у якого презентація не завжди відповідає поставленим завданням; наявні орфографічні, пунктуаційні помилки, не повністю дотримано правила оформлення тексту; зміст кожної частини текстової інформації логічно завершено.
FX, незадовільно 35-59	Студент, у презентації якого порушена стислість і лаконічність викладу, текст має недостатню інформативність;

	відповідність змісту презентації не відповідає поставленим дидактичним цілям і завданням; наявні орфографічні та пунктуаційні помилки.
F, незадовільно 1-34	Студент не підготував презентацію.

Критерії оцінювання реферативних робіт студентів

А, відмінно 90-100	Студент повністю розкрив тему реферату, аргументував її конкретними прикладами, положеннями, використав належний бібліографічний апарат, оформив роботу згідно вимог такого типу робіт, вільно володіє фактичним матеріалом теми, дає вичерпні відповіді з цієї теми.
В, добре 82-89	Студент розкрив тему реферату, навів її доказову базу, є посилання на конкретні джерела, належне оформлення роботи, орієнтується в темі реферату і дає відповіді на поставлені запитання щодо змісту реферату.
С, добре 74-81	Студент не повністю розкрив тему реферату, допустив неточності у формулюванні основних думок. В оформленні роботи наявні незначні стилістичні огріхи.
Д, задовільно 64-73	Розкриваючи тему реферату, студент не на належному науковому рівні висловлює її тези, положення, допускає помилки змістового характеру, наявні орфографічні й пунктуаційні помилки, стилістичні огріхи, робота оформлена не належним чином.
Е, задовільно 60-63	Студент на низькому науковому рівні висловлює тези і положення теми реферату, допускає значні помилки змістового характеру, наявні орфографічні й пунктуаційні помилки, стилістичні огріхи, робота оформлена не належним чином.
FX, незадовільно 35-59	Студент частково виконав реферат, не може аргументувати його основних положень, допускає помилки змістового характеру. Оформлення роботи не відповідає вимогам, що висуваються до робіт такого типу.
F, незадовільно 1-34	Студент не написав реферат.

Критерії оцінювання методичної розробки виховного заходу

<p>А, відмінно 90-100</p>	<p>Студент представив методичну розробку виховного заходу, що відзначається змістовністю та практичною значущістю. Матеріал методичної розробки добре структурований, логічно викладений. Представлений самоаналіз повністю відповідає схемі; відрізняється ґрунтовним аналізом недоліків, допущених під час проведення виховного заходу, висновки достовірно відображають результати виховного впливу проведеного заходу на особистість учнів, рекомендації щодо взаємодії учасників заходу є обґрунтованими та мають практичний характер; додатки (за наявності) за змістом ґрунтовні, містять конкретний матеріал відповідно до теми заходу. Роботу оформлено з дотриманням встановлених вимог.</p>
<p>В, добре 82-89</p>	<p>Студент представив методичну розробку виховного заходу, що в цілому відзначається змістовністю та практичною значущістю; має вдало структурований, логічно викладений матеріал. Зміст самоаналізу виховного заходу відповідає схемі; здійснено аналіз недоліків, допущених під час проведення виховного заходу; висновки відображають результати виховного впливу проведеного заходу на особистість учнів; наявні рекомендації щодо взаємодії учасників заходу мають практичний характер; наявні додатки містять конкретний матеріал відповідно до теми заходу. Оформлення роботи в цілому відповідає встановленим вимогам.</p>
<p>С, добре 74-81</p>	<p>Методична розробка виховного заходу має практичну значущість, її матеріал в цілому структурований. Зміст самоаналізу виховного заходу в цілому відповідає схемі, у загальному вигляді проаналізовано недоліки проведеного виховного заходу; висновки в цілому відображають результати виховного впливу проведеного заходу на особистість учнів; наявні рекомендації щодо взаємодії учасників заходу мають практичний характер. В оформленні роботи наявні певні технічні помилки та огріхи.</p>
<p>Д, задовільно 64-73</p>	<p>Зміст методичної розробки виховного заходу має не достатню практичну значущість. Матеріал методичної розробки виховного заходу не достатньо структурований. Зміст самоаналізу виховного заходу не повністю відповідає схемі. Наведено недоліки проведеного виховного заходу. Висновки не повністю відображають результати виховного впливу проведеного заходу на особистість учнів. До списку використаних джерел внесені видання, що не відповідають тематиці заходу. Рекомендації щодо взаємодії учасників заходу не мають практичного характеру.</p>

	Додатки відсутні. В оформленні роботи зустрічаються значні технічні помилки та огріхи.
Е, задовільно 60-63	Зміст методичної розробки виховного заходу не має практичної значущості;. Матеріал методичної розробки виховного заходу не структуровано. Зміст самоаналізу виховного заходу не відповідає схемі. Недоліки проведеного виховного заходу не визначено. Висновки не відображають результати виховного впливу проведеного заходу на особистість учнів. До списку використаних джерел внесені видання, що не відповідають тематиці заходу. Рекомендації щодо взаємодії учасників заходу не мають практичного характеру. Додатки відсутні. В оформленні роботи зустрічаються значні технічні помилки та огріхи.
FX, незадовільно 35-59	Студент представив методичну розробку виховного заходу, що не відповідає тематиці. Самоаналіз виховного заходу відсутній. До списку використаних джерел внесені видання, що не відповідають тематиці заходу. Рекомендації щодо взаємодії учасників заходу відсутні. Робота оформлена без дотримання відповідних вимог.
F, незадовільно 1-34	Студент не написав методичну розробку

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова література

1. Волкова Н. П. Педагогіка : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Наталія Павлівна Волкова. – [2-ге вид., перероб., доп.]. – К. : Академвидав, 2007. – 616 с.
2. Галус О.М. Порівняльна педагогіка : навчальний посібник / О.М. Галус, Л.М. Шапошнікова – К. : Вища шк., 2006. – 215 с.
3. Гурський В.А., Присакар В.В. Педагогіка. Загальні основи педагогіки теорія освіти і навчання. У двох книгах. Книга 1: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Видання 2-е, доопрацьоване і доповнене. – Кам'янецьПодільський: Медобори, 2014. – 218 с.
4. Кузьминський А.І., Вовк Л.П., Омеляненко В.Л. Педагогіка: Підручник. – К.: Знання-Прес, 2003. – 418 с. – (Навчально-методичний комплекс з педагогіки).
5. Левківський М.В. Історія педагогіки: навч.-метод. посібник. Вид. 4-те,. Навч. пос. – К. : Центр учбової літератури, 2016. – 190 с.
6. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка: [навчальний посібник]. 5-е вид., доповнене і перероблене / Н.Є. Мойсеюк.– К., 2007 р. – 656 с.
7. Педагогіка: баз. підруч. для студ. вищ. навч. закладів III- IV рівнів акредитації / кол. авторів; за ред. І.Ф. Прокопенка. – Харків: Фоліо, 2015. – 572 с.
8. Педагогічна майстерність : підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Крамущенко, І.Ф. Кривонос та ін. ; за ред. І.А. Зязюна. – 2-ге вид., допов. і переробл. – К.: Вища шк., 2004. – 422 с.
9. Підласий І.П. Практична педагогіка або три технології. Інтерактивний підручник для педагогів ринкової системи освіти / І.П. Підласий. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2004. – 616 с.
10. Практикум з педагогіки: Навчальний посібник: Видання 2-ге, доповнене і перероблене /За заг. ред. О.А.Дубасенюк, А.В.Іванченка. – Житомир: Житомир. держ. пед. ун-т, 2002. – 482 с.
11. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти / М.М. Фіцула. – К.: Академвидав, 2003. – 528 с.

Допоміжна література

1. Барильнік А. І. Громадянське виховання в умовах українського державотворення : (з досвіду роботи політико-правового клубу "Феміда") / А.І.Барильнік // Виховна робота в школі : наук.-метод. журн. – 2012. – № 5. – С. 25–29
2. Бех І.Д. Виховання особистості: сходження до духовності / І.Д.Бех. – Київ : Либідь, 2006. – 272 с.
3. Бех І.Д. Виховання особистості: У 2-кн. – Кн.1.: Особистісно орієнтований підхід. Теоретико-технологічні засади / І.Д. Бех. – К.: Либідь, 2003.
4. Гадецький М.В. Організація навчального процесу в сучасній школі: Навчально-методичний посібник для вчителів, керівників навчальних закладів,

- слухачів ІПО / М.В.Гадецький, Т.М. Хлебнікова. – Харків: Веста: Ранок, 2003. – 136 с.
5. Горб Т. Й. Громадянське виховання: інструменти дотику до особистості / Т. Й. Горб // Історія в школі : наук.-метод. журн. – 2013. – № 2. – С. 16–17.
 6. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Автор-укладач Н.П. Наволокова. – 2-ге вид. – Х.: Вид. група «Основа», 2014. – 176 с.
 7. Зязюн І.А. Філософія педагогічної дії: монографія / І.А.Зязюн. – Черкаси : Вид.ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2008. – 608 с.
 8. Лозова В.І. Теоретичні основи навчання і виховання : [навчальний посібник] / В.І. Лозова, Г.В. Троцько : Харк. держ. пед. ун-т ім.
 9. Малафійк І.В. Дидактика новітньої школи: [навчальний посібник] / І.В. Малафійк. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. – 632 с.
 10. Мосіяшенко В.А. Українська етнопедагогіка : навч. посіб., - Суми: ВТД «Університетська книга», 2005. - 176 с.
 11. Національна докторина розвитку освіти України у ХХІ столітті. – К.: Шкільний світ, 2001. – 16 с.
 12. Нова українська школа: порадник для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. — Київ : Літера ЛТД, 2018. — 160 с.
 13. Пашенко М.І. Педагогіка [текст]: навч. посіб. / М.І. Пашенко, І.В. Красноштан. – К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 228 с.
 14. Педагогіка: Навчальний посібник / В.М. Галузьяк, М.І. Сметанський, В.І. Шахов. – 2-ге вид., випр. і доп. – Вінниця: «Книга-Вега», 2003. – 416 с.
 15. Пихтіна Н. П. Основи педагогічної техніки [Текст] : навч. посіб., К.: «Центр учбової літератури», 2016. – 316 с.
 16. Пометун О. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання / О. Пометун, Л. Пироженко. – К.: АСК, 2004. – 192 с.
 17. Рацул А.Б. Педагогіка: інформативний виклад: [навчальний посібник] / А.Б. Рацул, Т.Я. Довга, А.В. Рацул. – 2-ге вид., переб. і доп. – К. : КНТ, 2015. – 320 с.
 18. Ушинський К.Д. Людина як предмет виховання // Педагогіка: Хрестоматія / Уклад.: А.І. Кузміньський, В.Л. Омеляненко. – К.: Знання – Прес, 2003. – 700 с.

INTERNET – ресурси

1. <http://pidruchniki.com/pedagogika/> Підручники з педагогіки он-лайн
2. <http://studentam.kiev.ua/content/category/3/94/103/> Підручники з педагогіки.
3. <http://www.metodkabinet.eu/bibliopedagog.html> “Педагогічна бібліотека”.
4. <http://www.5port.ru/pedagogics/> Книги з педагогіки
5. Закон України «Про вищу освіту» (від 01.07.2014 № 1556-VII): офіц. текст. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України – 2014. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
6. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
7. Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0641729-15>.
8. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> Закони України про освіту.

Зміни та доповнення до робочої програми

_____ н. р.

Протокол № _____ від «_____» _____ р.

Завідувач(ка) кафедри _____

_____ н. р.

Протокол № _____ від «_____» _____ р.

Завідувач(ка) кафедри _____

_____ н. р.

Протокол № _____ від «_____» _____ р.

Завідувач(ка) кафедри _____